

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

૨૦૧૩ નો ફસ્ટ અપીલ નં. ૨૧૬૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી.ન્યાયમૂર્તિ જયંત પટેલ

અને

માનનીય શ્રી.ન્યાયમૂર્તિ ઝેડ.કે.સૈયદ

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા
૨	પત્રકારને રીફર કરવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું માન. ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના
૫	શું તે દીવાની ન્યાયાધીશને વહેંચવામાં આવશે?	ના

=====

શશીબેન બચુભાઈ રાણા.....

અપીલકર્તા (ઓ)

વિરુદ્ધ

.....પ્રતિવાદી (ઓ)

= = = = =

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે એડવોકેટ શ્રી નિલેશ એમ. શાહ

= = = = =

કોરમ:માનનીય શ્રી.ન્યાયમૂર્તિ જયંત પટેલ

અને

માનનીય શ્રી.ન્યાયમૂર્તિ ઝેડ.કે.સૈયદ

તારીખ: ૨૩/૦૭/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી.ન્યાયમૂર્તિ જયંત પટેલ દ્વારા)

૧. માગ્યા મુજબનો મુસદ્દા સુધારો મંજૂર કરવામાં આવે છે.

૨. પ્રસ્તુત અપીલ, વિદ્વાન પ્રિન્સિપાલ સિનિયર સિવિલ જજ, ગાંધીનગર દ્વારા સિવિલ મિર્સે. અરજી નંબર ૧૦૭/૨૦૦૯ માં પારીત કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૧૩ ના રોજના હુકમ અને ચુકાદા સામે કરવામાં આવેલ છે, જેના દ્વારા વિદ્વાન ન્યાયાધીશે પ્રોબેટ માટેની અરજી રદ કરી હતી.

૩. કેસની ટૂંકી હકીકત એ છે કે, અપીલકર્તા-મૂળ અરજદારે સ્વ. શ્રી

આત્મારામ ઝવેરભાઈ પટેલ, જેમનું તા. ૨૭.૦૮.૨૦૦૯ ના રોજ અવસાન થયું હતું, દ્વારા કરવામાં આવેલ "વસિયતનામા" ના આધારે ભારતીય વારસા અધિનિયમ હેઠળ પ્રોબેટ મેળવવા માટે અરજી દાખલ કરી હતી. ઉપરોક્ત અરજી વિદ્વાન ન્યાયાધીશ સમક્ષ સિવિલ મિર્સે. અરજી નંબર ૧૦૭/૨૦૦૯ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી. વિદ્વાન ન્યાયાધીશે દૈનિક સમાચારપત્ર 'સંદેશ' માં જાહેર નોટિસ પ્રસિદ્ધ કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો અને તે તા. ૧૪.૦૧.૨૦૧૦ ના રોજ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી હતી. જાહેર નોટિસ ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ, કલેક્ટર કચેરી, ગાંધીનગર અને મામલતદાર કચેરીના નોટિસ બોર્ડ પર મૂકવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો હતો. આ જાહેર નોટિસના અનુસંધાને કોઈ પણ વ્યક્તિએ વાંધો રજૂ કર્યો ન હતો. અપીલકર્તા-અરજદારે વસિયતનામાની અસલિયત અને સમર્થન આપતા દસ્તાવેજો સાબિત કરવા માટે સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી. ત્યારબાદ વિદ્વાન ન્યાયાધીશે મુદ્દાઓ ઘડ્યા હતા કે - શું અરજદાર ભારતીય વારસા અધિનિયમની કલમ ૨૨૨ હેઠળ પ્રોબેટ મેળવવા માટે હકદાર છે કે નહીં? વિદ્વાન ન્યાયાધીશે આખરે પડકારેલ ચુકાદા દ્વારા અરજી રદ કરી હતી. આવી પરિસ્થિતિમાં, આ કોર્ટ સમક્ષ પ્રસ્તુત અપીલ થઈ છે.

૪. અમે અપીલકર્તા-મૂળ અરજદાર તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાઈલેશ શાહને સાંભળ્યા છે. વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા પારીત આદેશનું અવલોકન દર્શાવે છે કે, વસિયતનામું ગુજરનાર આત્મારામ ઝવેરભાઈ

પટેલનું અસલી હોવાનું તારણ આપવા છતાં, તેમણે મુખ્યત્વે બે આધારો પર અરજી રદ કરી છે. એક આધાર એ છે કે, વસિયતનામામાં દર્શાવેલ મિલકતો વિવાદાસ્પદ છે અને વસિયતનામું કરનાર વ્યક્તિનો માલિકી હક સંતોષકારક રીતે સાબિત થયેલ કહી શકાય નહીં; અને બીજો આધાર એ હતો કે, આ હાઈકોર્ટના 'મીનાક્ષીબેન એસ. પટેલ વિરુદ્ધ ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર, ગાંધીનગર', ૨૦૦૭ (૧) GLR ૨૭૭માં આપેલા નિર્ણય અને નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના 'ક્લીરન્સ પૈસ અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા', AIR ૨૦૦૧ SC ૧૧૫૧ ના નિર્ણય મુજબ, જો મિલકતો પ્રેસિડેન્શિયલ વિસ્તારની બહાર આવેલી હોય, તો હિન્દુ દ્વારા કરવામાં આવેલા વસિયતનામા માટે પ્રોબેટ જરૂરી નથી.

પ. અમારા વિચાર મુજબ, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે પોતાની સત્તાના ઉપયોગ માટે જે બાબતો સુસંગત ન હતી તે આધારો પર ખોટો નિર્ણય લીધો છે. પ્રોબેટ આપવાના મામલામાં મુખ્ય જરૂરિયાત એ છે કે - 'શું મૃતકનું વસિયતનામું સાબિત થયું હતું કે નહીં'? જો વસિયતનામું સાબિત થયેલું જણાય અને વસિયતનામાની વિગતો મુજબ, જે વ્યક્તિની તરફથી મિલકતની ક્ષમતા/બક્ષિસ કરવામાં આવી હોય તેણે પ્રોબેટ માટે અરજી કરી હોય, તો જ્યાં સુધી વસિયતનામાની અસલિયત સામે શંકા ન હોય અથવા વસિયતનામાથી અસર પામતી કોઈ વ્યક્તિએ (જેમાં ગુજરનારના કાયદેસરના વારસદારો અથવા અન્ય વ્યક્તિઓ હોઈ શકે) કોઈ વાંધો

ઉઠાવ્યો ન હોય, તો આપું પ્રોબેટ મંજૂર કરી શકાય. જો કોઈ વાંધા ઉઠાવવામાં આવે, તો અમુક કિસ્સામાં કોર્ટે વસિયતનામું અસલી છે કે નહીં તે પાસાની તપાસ કરવાની જરૂર પડી શકે છે, અથવા કોર્ટે વસિયતનામામાંથી ઉદ્ભવતા આંતરિક હકોના પાસાની વધુ તપાસ કરી શકે છે. પરંતુ એવા કિસ્સામાં જ્યાં કોઈ પણ વ્યક્તિ દ્વારા કોઈ વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો નથી અને વસિયતનામું સાબિત થાય છે, ત્યાં જે વ્યક્તિની તરફથી મિલકત લખી આપવામાં આવી છે અથવા વસિયતનામાના વહીવટકર્તા પ્રોબેટ મેળવવા માટે હકદાર બનશે.

૬. આ ઉપરાંત, બીજા પાસા પર પણ એવું જણાય છે કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ખોટો માર્ગ અપનાવ્યો છે. એ વાત સાચી છે કે ઉપર દર્શાવેલા બે નિર્ણયો મુજબ; 'મીનાક્ષીબેન એસ. પટેલ વિરુદ્ધ ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર, ગાંધીનગર' (સુપ્રા) તેમજ 'ક્લીરન્સ પૈસ અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા' (સુપ્રા) ના કેસમાં પ્રેસિડેન્શિયલ વિસ્તારની બહાર આવેલી મિલકત માટે હિન્દુ દ્વારા કરાયેલ વસિયતનામા માટે પ્રોબેટ મેળવવું ફરજિયાત ન હોઈ શકે, પરંતુ તેનાથી પ્રોબેટ આપવાની અદાલતની હકુમત પર કોઈ બાધ આવતો નથી. જો વસિયતનામાનો લાભાર્થી અથવા વસિયતનામાનો કોઈ વહીવટકર્તા સ્વેચ્છાએ પ્રોબેટ મેળવવા ઈચ્છતો હોય અને અદાલત સમક્ષ વસિયતનામાની અસલિયત સાબિત થઈ ગઈ હોય તથા કોઈએ કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો ન હોય, તો માત્ર એ આધાર પર અરજી રદ

કરી શકાય નહીં કે લાભાર્થી માટે પ્રોબેટ મેળવવું અતિ-આવશ્યક કે ફરજિયાત નથી.

૭. ગમે તે સંજોગોમાં, એકવાર વસિયતનામું સાબિત થઈ ગયું અને કોઈએ વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો, તો વિદ્વાન ન્યાયાધીશને વસિયતનામામાં દર્શાવેલ કોઈપણ મિલકત સંદર્ભે વસિયતનામું કરનારની ક્ષમતા/હક વિશે શંકા હોય, તો પણ તેઓ આ સ્પષ્ટતા સાથે પ્રોબેટ પ્રમાણપત્ર આપવા માટે સક્ષમ હતા કે પ્રોબેટ આપવાથી મિલકતમાં વસિયતનામું કરનારનો માલિકી હક નક્કી કે આખરી થઈ જતો નથી.

૮. અમારા મતે, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે ઉપર દર્શાવેલ પાસાઓ ધ્યાને ન લઈને ભૂલ કરી છે અને ખોટી રીતે અરજી રદ કરી છે. તેથી, આ પડકારેલ ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવાને પાત્ર છે.

૯. ઉપરોક્ત અવલોકન અને ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન પ્રિન્સિપાલ સિનિયર સિવિલ જજ, ગાંધીનગર દ્વારા સિવિલ મિર્સે. અરજી નંબર ૧૦૭/૨૦૦૮ માં પારીત તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૧૩ નો પડકારેલ ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવામાં આવે છે અને એવા નિર્દેશ સાથે કે સિવિલ મિર્સે. અરજી નંબર ૧૦૭/૨૦૦૮ વિદ્વાન ન્યાયાધીશની ફાઈલ પર પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન સિવિલ જજે આ કોર્ટ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં કરવામાં આવેલ અવલોકનના પ્રકાશમાં બાબત પર વિચાર કરવો અને યોગ્ય આદેશો કરવા, અને પ્રાથમિક રીતે, આ કોર્ટનો ચુકાદો મળ્યાના ત્રણ

મહિનાની અંદર આ કાર્યવાહી પૂર્ણ કરવી.

૧૦. અપીલ ઉપરોક્ત હદ સુધી આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી. રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી સંબંધિત કોર્ટને પરત મોકલવાના રહેશે.

(જયંત પટેલ, ન્યાયમૂર્તિ)

(ઝેડ.કે.સૈયદ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.